

מתיקות השבת

י"ו ע"י ע"י ישיבת 'חיים של תורה - לובלין' פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

מתיקות הגזיסים

היכן את בתי?... (ב)

תקציר: אברך מגיד שעור שבתו הגדולה רצתה להתחמק בצניעות יותר מהמקבל הגיב לה במלים קשות. לאחר זמן מסוים אמה הלכה לבקרה בפנימיה, ונבהלה לשמע שמאמתול בצהרים היא נעלמה מהפנימיה.

כששמעתי מכך אחז אותי פיק ברכים. נסעתי יחד עם אשתי לפתל המערבי, שם שפכנו את זקון לבנו לפני ה' בכבי תמרורים: 'היכן את בתנו? היכן? כיון שהיו אלו ימי בין המצרים והגיעה שעת חצות היום, שבתך על הארץ לאמירת תקון חצות וקוננתי את הפזמון 'שערי ציון', וחודתי בלב קרוע ומרתח על הקטע: 'בתי אל תפחדי כי עוד אבאך ומאריך חוקה אבאך פיורה עוד אבאך ונבנת ביפיר והדרה וגם אמנה את אחותי... ובאמירת מלים אלו הבכתי והדמעות פרצו מפי ומעני עד כלות הכחות, ובהם התפונתי לשגר תנחומים ללבה של בתי שבאמת אנו אהבים אותה וכונננו היתה לטובתה.

קבלתי על עצמי שכאשר אמץ את בתי והיא תבין כמה חשוב לצית לכללי החנוך של ההורים גם כאשר נדמה לה שאינם צודקים, אקום בכל פעם שאעסק בתורה את דברי הרמב"ן שכתב באגרתו: 'כאשר תקום מן הספר תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקימו', ובנוסף בכל יום אודע לה' על הישועה הזאת קדם הלמוד ולאחריו.

כעבור שעות של כפי חורני הביתה, ולהפתעתי מצאנו את בתנו ממתנה לנו בבית קשהיא צולעת ומקבלת את פנינו עם עוגה מיחדת שכיחה עבורנו, והביעה בפנינו חרטה על שלא קבלה את דברינו והבטיחה שמקאן ואילו מקבל את כל אשר נורה לה לשאלתינו מדוע היא צולעת, היא ספרה: 'אתמול בצהרים יצאתי מהפנימיה לקניות, ולקראת ערב החלקתי במדרגות עם כל שקיות הקניות, ומכיון שלא יכלתי לזוז הובלתי באמבולנס לבית החולים'.

ל'שם', מספרת הבת, 'התאשפזתי כל הלילה כשאני מתפתלת מיסורים ולא מצליחה להרדם, מחדש שמא נפגע לי עמוד

המשך המעשה בעמוד ד'

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

מה יש להתפעל מאשכול ענבים?

מהדבר הנאה שרואים בלי לקשר אותו כלל לה' יתברך, לכן הדבור שלהם מאילן נאה הוא בגדר הפסק מהלמוד.

ואלו רבי עקיבא, מרב גדולתו ומהנסייון שבידו - שהיה בעברו בעל תשובה והפיר את העולם הזה וקעת התעלה לדרך עצומה - הכיר בכך שרק ה' מחיה את כל הבריאה. וכשהיה רואה או נזכר בדבר נאה, היה בא מכך להעריכה עצומה לה', והחל לספר בשבחו של ה' שבראו. ואיש גדול כרבי עקיבא, שהבין שתכלית התורה היא הכרת חסדי ה', יכול היה לדבר בזמן הלמוד מפלאות הבורא יתברך.

התפעלות של תנא

וכשלימד רבי עקיבא את פרשת 'שמעני' - בה משה מוסר לישראל את חקי המאכלים המותרים והאסורים ומלמדם על תכונותיהם של בעלי החיים, שיש בהם שהם דורסים ואכזריים ולכן אסור לנו לאוכלם - הוא היה מתעורר ומודה לה' בהתפעלות ואומר לו: 'בתחילתי הייתי עם הארץ והייתי אמור להיות בזוי ומנח באשפתות בין אנשים הדומים לחיות השדה, ואתה קימת בי "מאשפת ירים אכיון להושיבי עם נדיבים"...'

וכן היה רבי עקיבא מתפעל מהחיות שבתוך המים, כמו הדגים, והתפעלותו היתה בעקר מבני האדם שיש להם טבע של דגים, שהם מצניעים את עצמם ואת מעשיהם, כדגים המסתרים במים, ואף על פי שעושים מעשים טובים ופועלים גדולות ונצורות למען הכלל, אין להם שום רצון שיראו אותם או שיכירו במעשיהם הטובים.

היה בדרך

והתפעל מה' חיות שביבשה, שהם הבני אדם המתנהגים כחיות דורסות, וכמו שנזכר פיוס

"טובה הארץ מאד מאד". והושע וכלב דברו טוב על ארץ הקדש, כי כשראו את העצים והפרות הנפלאים שבה, באו מקף להעריכה למעשי ה' שכרא אילנות ופרות טובים כאלו. אבל המרגלים טעו וסברו שאין מה להתפעל מאילנות ומפרות נאים, כי ראו זאת כגשמיית ולא הבינו שהפרות מגלים בעצם את ה' יתברך שבראם. וכמוכן, שהם טעו בזה.

ובזה יבאר מה ששינונו באבות (1:3): 'מהמלה בדרך ושונה, ומפסיק ממשנתו ואומר: מה נאה אילן זה ומה נאה גיר זה, מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו'. ולעמת

זה מצינו בגמרא (הליו קכז): תנו רבנן "העב למינה", להביא הערה, וכן הנפילים וסלמנדרא. וכשהיה רבי עקיבא מגיע לפסוק זה, אומר: 'מה רבו מעשיך ה'! יש לך בריות גדולות ביים, ויש לך בריות גדולות ביבשה; שבים - אלמלי עולות ביבשה מיד מתות, שביבשה - אלמלי יורדות לים מיד מתות. יש לך בריות גדולות באור, ויש לך בריות גדולות באור; שבאור - אלמלי עולות לאור מיד מתות, שבאור - אלמלי יורדות לאור מיד מתות. מה רבו מעשיך ה'!

ובאמת צריך להבין, היאך רבי עקיבא הפסיק מלמודו לדבר בפלאי ה', האם רבי עקיבא חלק על התנא במשנה שאוסר לדבר בפלאי ה' בזמן הלמוד?

מה שרק בעל השובה גדול יכול להבין...

ויש לפרש, שהמשנה דברה לאנשים פשוטים שאינם מבינים שתכלית כל התורה היא לשיר ולשבח ולהלל לה', שלכן אין להם ערך למעלת הדבור מפלאי ה'. וכשהם מדברים מאילן נאה וכדומה, אינם מתכוונים בזה לדבר ממשעשי ה' ואינם באים מכך לשום העריכה לה', אלא כוננתם בזה רק להתפעל בגשמיית

ש'שנים בני אדם שאחרי שהסתרתו בימי ה'קורונה' בתוך בתייהם, כעת הם יוצאים כחיות שאין בהם דעת להתלבש כראוי ומציעים את הבריות. וכן יש בני אדם הדורסים אחד את חברו ומשפילים זה את זה. וכשם שהדגים הגדולים שבים בולעים את הדגים הקטנים, כך ב'ב'שה בני אדם החזקים במעמדם בולעים את החלשים.

וזאת במקום להעריך זה את זה וללמד ענוה מהקטנים, כטבע האתרוגים, שהגדולים שבהם גדלים יחד עם הקטנים ולא מתקנאים ולא מתנא'ים ולא מ'זיקים זה לזה, ומסקה זו ראוי הוא להקרא "פרי הדר", כי מפני התכונות הללו שבו הוא הדור לפני ה' (עין ס'קה לה).

איד יסתדרו החם והקר יחדיו?

ח'חיות הגדולות באש' הן רמז לאנשים שמוגם בוער והם כאש, ח'חיות הגדולות בא'יר' הן רמז לאנשים שמוגם קר והם רגועים במ'יחה.

וטבע הגדלים באש ובחם שאינם יכולים לסבל את אותם הגדלים בקר וברגע, וכן להפך - אלא אם כן יעבדו על מדותיהם ויקבלו כל אדם כמות שהוא.

לכן רבי עקיבא אסף עשרים וארבע אלף תלמידים ונתן לכל אחד חברותא שמוגו הפוך משל חברו, כמו שמשמים משדכים את האיש והאשה שטבעם כהפוך זה מזה. וזאת כדי שכל אחד יעבד על מדותיו ויסבל את חברו כמות שהוא ובנוסף, יקבל ממנו את המדות הטובות שבו. וכיון שתלמידי רבי עקיבא לא עמדו בנסיון ולא כבדו זה את זה - מתו במגפה

הפסק בין רמזי הוודא

ולפי הנ"ל נבין, שהתנא באבות מלמדנו שאדם שסבור שהחבור מפלאי ה' שברא אילן נאה וכדומה הוי 'מפסיק ממשנתו', ואינו משכיל להבין שזהו כעצם המשך ותכלית

הלמוד - הוא טועה, ואם אכן הוא 'מפסיק' ממשנתו הרי הוא מתחייב על כך בנפשו.

למעשה, היות שאינו בדרגה גדולה כרבי עקיבא, מוטב לנו שלא נפסיק מלמודינו כדי לדבר מפלאי ה', כי מי יעיד על עצמו שכוונתו טוהרה? אבל לאחר הלמוד בודאי שעלינו לספר מפלאי ה' וחסדיו, שכן חובת כל היצורים.

סכנת נפשות

עוד אפשר לפרש באופן אחר, שהתנא במשנה מלמדנו, שאדם שאומר 'מה נאה אילן זה', כלומר באופן של לזוול, 'וכי אילן זה נאה? ומה תועלת יש בו?' הרי זה מתחייב בנפשו, כי בזה הוא 'מפסיק ממשנתו', הינו שחונק את האדם להעריך את פלאי הבורא ומעשיו, והוא מתחייב בנפשו. ובה חסאו המרגלים, שזוללו ודברו סרה על טוב ה' הנכר בפרות הארץ, ונתחייבו בנפשם על כך.

מתיקות וכוהם של רמי מעלה

הנביא ישעיה אומר (ישעיהו ח יז): "וחפיתי לה המסתיר פניו מבית יעקב וקויתי לו", כי ישעיה שמש כנביא "בימי עזויה יוהם אחז וחקויה מלכי יהודה" (שם א), שחלקם היו צדיקים וחלקם רשעים, וראה בהסתרת פני ה' מבית יעקב, ולכן היה ממתין ומקנה לגלוי פני ה'.

חקויה היה מלך צדיק בימי ישעיה, אביו אחז היה רשע, וזקנו יוהם היה צדיק. ולאחר פטירת אביו רצה חזקיה לכפר על חטאיו, ומאידך רצה לכבדו, והסתפק מאד איד לכפר לו על חטאיו, ולבסוף גרר את עצמותיו, שזהו דבר שהחכמים היו צריכים לומר שעשה בזה טוב (פסחים יג). וכיוצא בזה לא חפץ לשאת אשה, כי חשש - מפני ענותנותו הגדולה שהיתה לו מקנה הגדול דוד מלכנו - שמא לא יכבדה כראוי, והבין שיותר חמור לשאת אשה ולצערנה מאשר לא לשאת אשה כלל, ובפרט שראה ברוח הקדש שיהיו לו בנים לא הגונים, לכן לא נשא אשה.

והקב"ה צוה את הנביא ישעיה לומר לו: איך יכול להפטר מהיסורים שאדם צריך להתנסות לכבד את אשתו, ואם לא יסורים אלו - תצטרך לסבל יסורים של מיתה. ולעמית זאת כשאדם נושא אשה ומכבדה אף על פי שהיא רעה, הוא נצל מענש הגהינום (ערוכין מא).

כל אחד יכול לזכות...

אך ישעיה הנביא לא רצה ללכת אליו כדי

לומר לו את התוכחה, כי סבר שראוי למלך לבוא לנביא לשמע את התוכחה, ואלו חזקיה סבר שראוי יותר שישעיה יבוא אליו כי הוא מלך, והקב"ה עשה פשרה ביניהם כמו שכתוב: "מי כהחכם ומי יודע פשר דבר" (פסכאר בברכות י). וחלילה לנו לחשב שהוכח את זהו שבין אנשים קדושים ורמי מעלה אלו התנהל כפשוטו, כוכוהם של המון עם המתנהגים כיוצא בזה מתוך גאווה ח'.

אמנם הבאור בזה הוא: דהנה, שנים בני אדם שיש להם הזרים צדיקים וכך הם זוכים ליראת שמים, אבל אדם שאין לו הזרים יראי שמים שתי דרכים לפניו: או שהוא זוכה לדעת ה' מתוך יגיעה כאברהם אבינו ש'כליותיו נבעו לו חכמה' - כלומר שכשם שהכליות מסננות את הנוזלים שבגוף מהספלת שבהם, כך הוא זוכה שבשכלו מסתננות העצות וזוכה לדעת ה'; או שהוא בא אל צדיקים ומשנה על ידי דבריהם את טבעיו ואת תכונותיו הרעים ורוכש מדות טובות ויראת ה'.

צדיק שמרגיש 'חוצה אנוש'

ולחזקיה היה הרכבה מיוחדת - שאביו היה רשע וזקנו היה צדיק, וממנו הוא קבל את היראת שמים. וראה ברוח הקדש שגם לו יולדו בנים רשעים כמו אביו, והדבר גרם לו שפלות גדולה, עד שמחמת כן אחז את עצמו לרשע כאחאב, ולכן סבר שישעיה צריך לבא אליו, כמו שאליהו בא אל אחאב

להשיבו בתשובה. כי כמו שהרופא הולך לביתו של חולה אנוש כדי לרפאותו מפיין שהחולה לא מסגל לבא בעצמו אל הרופא, כך החזיק חזקיה את עצמו לחולה אנוש, כאחאב שהנביא בא אליו לרפאותו, כי אין בו כח אפילו ללכת אל הנביא.

ואלו ישעיה ראה את חזקיה כצדיק, ואמנם ידע שיש לו ענוה גדולה, אבל סבר שעליו להרגיש עצמו לפחות כיהורם בנו של אחאב שהיתה לו יראת שמים. לכן טען ישעיה, שכשם שיהורם הלך אל אלישע, כך תקנתו של חזקיה תבא על ידי שיבא בעצמו אל ישעיה, כי סבר ישעיה שרק על ידי שחזקיה ישפיל את עצמו בכך שיבא אל הנביא - יוכל לתקן את המטל עליו לתקן, כי בשפלות זו יעשה לכלי קבול לקבל את דבר ה' מאת הנביא. אבל כאמור חזקיה היה ענו ושפל כל כך עד שהרגיש עצמו כאחאב, שתקנתו שהנביא יבוא אליו לרפאותו.

נר ה' ככה?

וחזקיה טען שהוא דומה לנר חנכה שכבה, וככתה אין זקוק לה'. כי באדם חולה מאד ברותניות שמאור נשמתו כבה ואין ביכולתו להדליק שוב את נשמתו, עליו להמתין שה' ידליק את נרו. כך חזקיה שהיה שפל מאד סבר שפיון שהוא כבה לפי דרגתו הגדולה, עליו להמתין שה' ידליק את נשמתו ויאיר את נרו. ולכן לא הלך לישעיה, כי סבר שתקנתו היא שה' ישלח אליו את דברו דרך הנביא.

כאשר ה' הרג בימי חזקיהו את חילו של סנחריב על ידי שירת דוד, צפה הקב"ה מחזקיהו שישיר ויודה לפניו יחד עם העם על הנס הגדול הזה. אף חזקיהו הורה להמשיך בעסק התורה כרגיל, כי סבר שעסק התורה עדיף מהשירה לה' (שהש"ר).

והקב"ה לא היה מרצה מכה משום שתכלית ומטרת עסק התורה היא להביא את האדם להכיר את ה', לאהב אותו ולהודות לו על חסדיו [וכמבאר במאמר הראשון]. וזיון שכן, נמנע הקב"ה מלעשותו משיח כפי שהיה רצונו לתבדוק מתחלה (סנהדרין דה).

ושמעיה ואבטליון שהיו נגדיו של סנחריב (ישעי' נט), כששמעו מכה מכה את חילו של סבם הגדול והגבור - עמדו ונתגירו. ולמדו את תלמידם הלל הגון שהיה מורע דוד את דרך השירה וההלל לה', וכוה תקנו את מה שחזקיהו נמנע מלשיר על הנס.

מעלתו של המשפץ מידות

כי זהו יסוד גדול בדרך התורה, להודות ולהלל לה' על חסדיו הרצופים עלינו בכל רגע, ובשביל להלל את ה' ולהודות לו צריך הרבה ענוה ושפלות. וזיון ששמעיה

ואבטליון היו מלאים בענוה ושפלות גדולה עקב היותם גרים, לכן זכו לעסק הרבה בשירה ובהודאה לה'. כפי שנכר לנו מהלל תלמידם, שמדתו היתה להלל את ה' ולומר 'ברוך ה' יום יום'.

ומלכות בית דוד היא המלכות של דוד מלכנו, שהוא "הגבר הקם על", שהקים ולמד לעם ישראל את עלה של תשובה, על ידי שהיה מציון ביותר במדת הענוה והשפלות. ולמדה זו זכה מתמת שמאז ימי ילדותו היה בזוי, כמו שאמר: "מיוור הייתי לאחי ונכרי לכניי אמי", ואף על פי שאחר כך הלך וגדל, השאיר בנפשו את מדת הענוה והשפלות.

סכנתו של הענו

והנביא ישעיהו אומר שלעתיד לבוא "אפרים לא יקנא את יהודה", הינו ששבת אפרים לא יקנאו ביהודה אף על פי ששבת יהודה גדולים מהם - "ויהודה לא יצר את אפרים", כלומר שלא יהיה לשבת אפרים חלישות הרעת משבט יהודה, אף על פי שהם גדולים מהם. וכמו שמצינו שהתורה הצרקה להזהיר: "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט", כי לעשיר יש נסיון להרבות

רבנו של עולם, רחם עלי ותן גלבי ללכת בדרך ישרים לפניך. וכני לאהב אותך ואת בניך אויבך ולכבד כל בר ישראל, ובפרט את בני ביתי המטיבים לי בעצם שהותם עמי, ועל כן אתאמץ בכל כחי לעור ולסיע להם במקום לתבוע מהם לשרת אותי.

אנא ה', חוס ותמל על שארית עמך ישראל הנפוצים בארבע כנפות הארץ, והצילים מאיבים רעים המקבשים להזיק להם ולמנונם. ותן גלבם להבין מהמארעות שאתה מביא עליהם כמו חקונות ואויבים המזיקים להם - שאתה קורא להם דרכם לשוב אליך בתשובה שלמה - לאהב אותך מתוך התבוננות בחסדיך שאתה מרעיף עליהם בכל עת, ולשפר את התבוננתם בדברים שציון אדם לתבוא. ותחזיק עינינו בקבוצ גליות ובשוקד לציון ברחמים, אמן.

את עצמו הינו להתגדל על הבריות, ולעני יש נסיון להמעט את עצמו באפן שאינו נכון ולהחלש בדעתו מאד, עד שאינו לו חשק לעבד את ה'.

ספור מציר: הנחש שהשיב את הגולה

בציור שלפנינו מעשה שנשלח למערכת הגליון וסופו הסמות משאלים: הרב כהן, רכש משכנו לוי את גג ביתו שבקומת קרקע, ועליו הרחיש את ביתו. אלא שמור לוי התקנא ברב כהן שהתבדך בילדים רבים, ואלו למר לוי - מה עקב שלא זכה לילדים, ורק לפני שבע שנים זכה בבו יחיד. מר לוי פעל מתוך הקנאה שקוננה בלב, והפעיל עורכי דינים להכחיש את מכירת הגג, והצליח במזימתו ורכש לעצמו את חלק הבית של הרב כהן שמעל ביתו.

בכאב לב הכרח הרב כהן לפנות את הרחבת הבית שהוסיף לבנות, ובנה מחיצת קרשים בין ביתו הנתר לתוספת. מר לוי יושב במרפסת שקבשו מהרב כהן, בצחוק ובהנאה מפעלתו הרעה, כאשר בנו כו השבע שוכב וישן בתוך התוספת שנקבשה על ידו. והנה מר לוי נכנס לבדוק לשלום בנו יחידו, ונתרע לראות שעל רגלו פרוך נחש ארסי שעומד להקיש אותו.

מר לוי יצא ברויזת מהחדר ונסה להזעיק עזרה אך ללא הצלחה. בצר לו הבין שהדבר בא לו על העולה שעשה כלפי שכנו, וזעק אל ה' מקירות לבו: אנא הצל את בני יחיד, ומכטיח אני להשיב את העושק לבעלי. לאחר מכן הבחין הרב לוי היאך הנחש יוצא מחלון החדר, וקשדק את שלום בנו. נכח לראות שלא ארע לו שום נזק, וקר חור הנכס לבעליו.

בכותרת הגליון אנו רואים את ישעיהו הנביא בא לפני חזקיהו המלך לבקרו בעת חליו, ולבשר לו על גזירת המיתה עקב כך שלא נשא אשה. ומתחלה לא רצה ישעיהו לבוא אל חזקיהו, כי טעו שראוי למלך לבוא אל הנביא, ואילו חזקיהו טעו שראוי לנביא לבא אל המלך.

ההסבר המלא לציור שבכותרת הגליון והתשובה לשאלות, במאמר: 'מתיקות וכוחם של רמי מעלה'

חלילה לחשב שחשוב לאנשים רמים אלו כבוד עצמם, אם כן, מה היה הוכוח ביניהם מתחלה? כיצד גם אדם שהוריו אינם יראי שמים יזכה ליאת שמים?

עקר חשיבות התפלה היא, שמלבד התפלה המסורת לנו מאנשי כנסת הגדולה, נתפלל אל ה' תפלות הנובעות מעמק לבנו על מה שאנו חפצים לבקש מה'.

ובימי הקורונה לבנו גרשנו מבתי הכנסיות ומבתי המדרשות. ובאמת לא הקורונה עשתה זאת, אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו שרצה לעצר את ההרגל שלנו שהרגלנו להתפלל מתוך הסדור בקריאה בעלמא ללא כוונה.

שעל כן כמעט חדשים ימים לא הורשינו להכנס להיכלי בתי הכנסיות, כדי שנלמד להתפלל אל ה' לא רק בתפלה המתקנת לנו

מאנשי כנסת הגדולה, אלא לפרט את לבנו לפני ה' בשפה שלנו.

ישיבה ביתית

כי במשך החדשים שקדם לבנו בתוך הבתים ולא יצאנו לכולל או לעבודה, יכלנו להתישב בדעתנו ולהכיר בדעת ה' - דעת של עולם הבא. שהיא דעת הפוכה מדעת העולם הזה. כמאמרם (ב"ב י"ג), שבועולם הבא 'עליונים למטה תחתונים למעלה', כלומר שהמשגיחים והדברים שהם חשובים ועליונים בעיני בני האדם שבועולם הזה, הם יכולים להיות ירודים ונחותים בעיני העולם הבא.

ובימי הקורונה זכינו לעוד מתנה נפלאה -

שבהם נחסכו מעמנו דבורי לשון הרע רבים, ובעקר דבורי לשון הרע קשים שמביאים נזקים לגריות.

וקעת שחורנו לשגרה, ראוי לכל אחד ואחד להמשיך בדרך הנפלאה שה' נתן לנו ב'ימי ההסגר', ולהתבודד בחדרי ביתו ולהכיר את עצמו ולשוחח עם השם יתברך על כל ה'קורות' עמו, ועל ה'קורה הנאה' - שהוא הבית הנאה שנתן לו ה', ויודה לה' בכל יום על בריאות גופו, במעי הדק, במעי הגס, וכו', ושה' חוסך ממנו סבל ויסורים רבים וקשים על ידי בריאות כל אבריו. ובדרך כזאת יהיה קרוב כל חייו ל'דעת' של העולם הבא

העודה מתוקה

ישעיה הנביא אומר (ישעיהו ח טו): "צור תעודה חתום תורה בלמדי", "צור" הוא מלשון 'ציר', שהקב"ה הוא הציר הממחה ביותר (ברכות י"ג) שמציר את גוף האדם ואת חייו, ועל כך אנו מברכים: "צורנו צור חיינו". וזהו שאומר הנביא: "צור תעודה" - כשאתה

מציר את גופנו ואת חיינו, קים בנו "חתום תורה בלמדי" - חתם בנו את דרך הטובה שמפרשת בתורתך.

עוד בקש בזה הנביא מה', שכשאנו מצירים ציורים - הינו כשאנו עושים מעשים בימי

חיינו ועוסקים בתורה ובמצוות - עזר שתחתם בהם את תורתך האמתית, הינו שנכון לאמתה של תורה ונגלה אותך בלמודינו, וכל מעשינו ומצוותינו יהיו עם מחשבות של התורה - מחשבות המביאות לאהבתך וליראתך.

עצות מתוקות מדבש

א. בכל יום כשאנו מניחים תפלין, עלינו לכוון בכל פריכה שכורכים את הרצועה סביב הירוע הודות לה' על כל ילד וילד שנתן לנו ה' - שיש לכל אחד מהם: עורקים וגידיים, ורועות ואברים חשובים ובריאים. וכן כל אדם יודה על עצמו, על הדם שה' נתן לו שלא נשפך מגופו ושללא נתרסקו אבריו חלילה על ידי תאוונות דרכים וכדומה.

ב. כדי לזכות הודות לה' בלב שלם, מוכרח לרכש את מדת הענוה, ולא להתחרות עם אחרים על כבוד ושררה. שבאמת התחרות היא הבל ורעות רוח, וכמשל לנמלים שיש בהם גדולות וקטנות ואחת מתנאה על חברתה, וברגע קט בא ילד קטן ודורך עליהם והורג אותן. כך האדם צריך לדעת שאין לו מה לריב על כבוד ושררה, שהרי ברגע קט הקב"ה יכול להתנאות על האדם ולהורגו בתאוונת דרכים וכדומה ח"ו.

ג. השריה היא אמצעי חשוב מאד לעבודת ה', שהיא מרככת את הלב ומקרבת את האדם להשם יתברך. לכן ראוי לכל אדם להשמיע שירים בביתו, ויחד עם שמיעתם ישא את תפלתו החרישית לבנורא העולם ויתקרב על ידי כך לה'. ויחזק את רצונו לעשות את רצון השם יתברך, כמו שאמר דוד מלכנו: "לעשות רצונך אלקי חפצתי", שלא צריך להתעורר לרצות לעשות את רצונו יתברך מתוך הכרח ופחד ממחלאים והפסדים וכדו' ח"ו, אלא עלינו לעורר את הרצון האמתי שבלב היהודי לעשות את רצון בוראנו, כפי שטובע בנו מאברהם יצחק ויעקב.

ד. בעונת הקיץ עלינו לבקש מה': "יומם השמש לא יכבה" - שלא יהרגו על ידי החם, כמו שארע לצערנו בתחלת קיץ זה.

המשך מתיקות הגיסים

השדרה. תוך כדי הפאבים והפחדים ונכנסו בי הרהורי תשובה, והבנתי שכנראה הנפילה בדרך הייתה על כך שהלכתי בדרך לא נכונה והפאבים בעמוד השדרה הגיעו על שלא שמעתי בקול הורי ומחנכותי, שהם בעצם המשענת ועמוד השדרה הרוחנית שלי. לכן קבלתי על עצמי תשובה לשמע בקולכם לכל דבר, ובקשתי מה' שיצא אותי ומיד אשוב לדרך הישר ואכן חסד ה' עד הבקר הפאבים חלפו כמעט לגמרי והשתחררתי.

התפעלנו מאד בראותנו כמה גדולה כחה

של תפלה, שכשאדם עומד להתפלל אל ה' מקירות לבו ובפרט כשהוא מקבל עצמו קבלות טובות, הקב"ה מקים בו: "טרם יקרא ואני אענה", כפי שארע אצלנו. שעוד קדם שהתגלה הדאגה בלבנו - הקב"ה כבר חולל מהפכות בלבב של בתנו. ולאור התפלות היא יצאה ושבה הביתה כשהיא בריאה בגופה, וביותר - ברוחה. מאז אני משתדל לקים את דברי הרמב"ן שלמודי יביא אותי לידי מעשים טובים, ואני מתמיד להודות לה' בכל יום קדם למודי ואחריו על שמלא את בקשתי אחת לאחת.

מאמר השבוע - כל אדם כגופו

מנשה בן חזקיה חטא והחטיא את הרבים, עד שיש מי שאומר שאין לו חלק לעולם הבא. וזאת מכיון שהיה לו אבא צדיק - חזקיהו - ובכל זאת חטא והחטיא, ואילו אחיו יש חלק לעולם הבא בזכות בנו חזקיה. כי כל אדם נמדד לפי ענינו. ויתבו שני בני אדם רשעים, ולאחד יש עולם הבא ולחברו אין, כי בניים את האדם לפי היכולות שה' נתן לו, ולפי כל מה שסבב אותו.

דודו: eferiyahalom@gmail.com